

www.opzz.org.pl
kronika.opzz.org.pl

Kronika związkowa

Biuro Prasowe OPZZ e-mail: biuroprasowe@opzz.org.pl tel.: 022 551 55 04, fax: 022 551 55 01, 00-924 Warszawa, ul. M. Kopernika 36/40

Odszedł Nasz Przyjaciół

Z głębokim smutkiem informujemy, że odszedł nasz przyjaciel ś. p. Andrzej Jaszewski, wieloletni działacz OZZ Pracowników Transportu.

*„...koniec by nigdy nie kończył, czas by utracić bliskich
lzy by chodziły parami, śmierć by wszystko się stało
pomiędzy światem a nami...”
ks. Jan Twardowski*

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ś.p. Andrzeja Jaszewskiego

wieloletniego działacza Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pracowników Transportu, kierownika pociągu w Spółce „Koleje Mazowieckie-KM” sp. z o.o.

Rodzinie i bliskim wyrazi głębokiego współczucia składa

Rada Krajowa
Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pracowników Transportu

ZZG w Polsce wnioskuje do Premiera RP Mateusza Morawieckiego

Rada Krajowa Związku Zawodowego Górników w Polsce wystosowała pismo do Premiera RP Mateusza Morawieckiego. Związkowcy, w imieniu pracowników górnictwa domagają się jednoznacznego stanowiska, czy program "Czyste Powietrze" nie jest kolejną próbą eliminacji węgla z polskiej gospodarki.

Treść pisma:

“Szanowny Panie Premierze !

W swoim sejmowym exposé powiedział Pan "Dzisiaj węgiel jest podstawą naszej energetyki, nie chcemy i nie możemy z niego zrezygnować". Jako górniczy związek zawodowy odebraliśmy te słowa z

dużym optymizmem, dokładając wielu starań w okresie ostatnich dwóch lat, aby osiągnąć pozytywne efekty i odbudować pozycję branży wydobywczej węgla kamiennego.

Pozytywnie odnieśliśmy się również do ustanowienia Pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów do spraw programu „Czyste Powietrze”, który w pierwszych słowach po objęciu stanowiska powiedział „Trzeba doprowadzić do tego, żeby wszystkie agendy rządu, wszystkie ministerstwa pracowały w jednym rytmie - po to, żeby ten program był realizowany. I takie jest moje zadanie - żeby nadzorować, koordynować pracę wszystkich resortów”.

Z wielkim zdziwieniem odbieramy więc apel pełnomocnika premiera ds. programu "Czyste powietrze" Piotra Woźny do ministra energii Krzysztofa Tchórzewskiego. Uważamy, że Pełnomocnik nie powinien angażować się w próby kontestowania i zastrzania procesu konsultacji publicznych dotyczących propozycji norm jakości węgla zaproponowanych w rozporządzeniu do przyjętej w lipcu ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Głównym założeniem rozporządzenia jest wyeliminowanie z rynku detalicznego węgla najgorszej jakości, czyli mułów węglowych i flotokoncentratów. Propozycje przedłużania konsultacji oraz zmiany w tabelach jakościowych, to nic innego jak działania hamujące wprowadzenie ww. rozporządzeń wykonawczych.

Na próby całkowitego wyeliminowania węgla kamiennego z procesu indywidualnego użytkowania przez mieszkańców nie wyrażamy zgody, albowiem jest to działanie tożsame z likwidacją naszych miejsc pracy.

Poprawa jakości powietrza jest procesem, na który składa się wiele elementów m.in. wyeliminowanie spalania śmieci, jakość kotłów, jakość paliw czy wyeliminowanie zanieczyszczeń komunikacyjnych tj. pochodzących z silników spalinowych.

Apelujemy więc o poszukiwanie nowych czystych technologii spalania tak, aby uzyskać oczekiwane założenia poprawy powietrza.

Szanowny Panie Premierze, oczekujemy jednoznacznego stanowiska, czy program „Czyste powietrze” nie jest kolejną próbą eliminacji węgla z polskiej gospodarki.

Sebastian Czogała

Wiceprzewodniczący ZZG w Polsce”

Posiedzenie Przewodniczących Rad Wojewódzkich OPZZ

21 sierpnia 2018 roku odbyło się posiedzenie wszystkich przewodniczących Rad Wojewódzkich Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

W pierwszej części spotkania przewodniczący OPZZ Jan Guz przedstawił aktualny stan prac Centrali po IX Kongresie OPZZ oraz plany na najbliższe miesiące. Przewodniczący omówił kompetencje nowego kierownictwa OPZZ oraz zadania struktur terytorialnych wynikające z programu OPZZ, na lata 2018-2022 uchwalonego przez IX Kongres OPZZ. Omówiono również plan współpracy Rad Wojewódzkich z branżowymi strukturami OPZZ i organizacjami członkowskim zrzeszonymi w ogólnokrajowych organizacjach członkowskich OPZZ, na terenie województw. Jak podkreślił przewodniczący, osobą z kierownictwa OPZZ, odpowiedzialną za koordynację i współpracę wszystkich struktur OPZZ jest nowo wybrana wiceprzewodnicząca OPZZ Barbara Popielarz.

W drugiej części spotkania wiceprzewodnicząca OPZZ Barbara Popielarz omówiła projekt zmian w Regulaminie określającym kompetencje oraz zasady organizacji i funkcjonowania struktur terytorialnych OPZZ, po zmianach wynikających ze zmian w statucie. Po wewnętrznych konsultacjach, nowy regulamin zostanie omówiony i przyjęty na najbliższym posiedzeniu Prezydium OPZZ.

Następnie Paweł Śmigieński dyrektor wydziału prawo – interwencyjnego omówił zmiany w ustawie o związkach zawodowych, a także zmiany w kodeksie cywilnym dotyczące zwalniania osób szczególnie chronionych oraz zasady stosowania monitoringu w miejscu pracy.

Po omówieniu elementów formalnych odbyła się dyskusja dotycząca stanu dialogu społecznego na poziomie regionów oraz krajowego w Radzie Dialogu Społecznego. Przedstawiciele OPZZ zwracali uwagę na co raz gorszy a wręcz fasadowy poziom rozmów z partnerami. Wszystkie struktury OPZZ zostały zobowiązane do mobilizacji i przygotowania się do cyklu protestów, które zakończą się ogólnopolską manifestacją. Jak podkreśliło kierownictwo OPZZ, szczegóły manifestacji będą uzależnione od najbliższych decyzji Rządu.

AS

W Radzie Dialogu Społecznego o reformie rynku pracy

W dniu 21 sierpnia 2018 r., na posiedzeniu Podzespołu problemowego ds. reformy polityki rynku pracy działającego w ramach Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS dyskutowano nad projektem ustawy o rynku pracy.

Nowy projekt ustawy, który ma zastąpić obowiązujące od 14 lat przepisy o promocji zatrudnienia, liczy wraz z uzasadnieniem ponad 300 stron. Wcześniej projekt był omawiany na posiedzeniu Rady Rynku Pracy i był przedmiotem konsultacji społecznych. W związku z tym na posiedzeniu podzespołu skupiono się na problemach nie przedstawionych wcześniej w przesłanych opiniach. Największe kontrowersje wzbudził problem Funduszu Pracy – że nie zabezpiecza pieniędzy gromadzonych w Funduszu przed wykorzystaniem ich na cele nie związane z przeciwdziałaniem bezrobociu – np. wspomaganie Narodowego Funduszu Zdrowia środkami Funduszu Pracy, bowiem o ile staże dla lekarzy, dentystów, pielęgniarek i położnych można jeszcze uznać, że wchodzą w zakres działań Funduszu Pracy, to już finansowanie wynagrodzeń tylko lekarzy rezydentów z Funduszu Pracy – jest jaskrawym przykładem niekonstytucyjności tego rozwiązania, bowiem dyskryminuje inne grupy zawodowe. Trudno uznać również, aby Fundusz Pracy był powołany do wspomaganie kobiet w ciąży i rodzin, do realizacji programu „Maluch plus”, do wspomaganie opiekunów osób niepełnosprawnych czy do finansowania nowego pomysłu rządowego – czyli Pracowniczych Planów Kapitałowych. Antidotum na tego typu wydatki Funduszu Pracy ma być pomysł Konfederacji Lewiatan – aby 1,75% z obecnej składki 2,45%, przeznaczyć na Fundusz Podnoszenia Kwalifikacji. Zdaniem Lewiatana, największym zagrożeniem dla rozwoju polski jest „pułapka średniego rozwoju”. Przy tej pułapce, Polska nie dogoni potentatów światowej gospodarki i najbardziej innowacyjnych społeczeństw, jeśli nadal będziemy opierać rozwój kapitału ludzkiego wyłącznie na edukacji formalnej w szkołach i na uczelniach wyższych. Przy nieustannie zmieniających się warunkach gospodarczych, potrzebny jest efektywny system uczenia się przez całe życie. Wyjściem naprzeciw potrzebom pracodawców ma być właśnie Fundusz Podnoszenia Kwalifikacji. Pomysł Lewiatana zyskał poparcie pozostałych organizacji pracodawców i Forum Związków Zawodowych. Sceptycznie do tego pomysłu odnieśli się przedstawiciele OPZZ i Solidarności. Zdaniem OPZZ Fundusz Pracy powstał po to aby finansować przywracanie do pracy osoby bezrobotne, natomiast Fundusz Podnoszenia Kwalifikacji służyć miałby w utrzymaniu zatrudnienia. Innym problemem podnoszonym przez partnerów społecznych była sprawa Rad Rynku Pracy.

OPZZ chce utrzymania dotychczasowej zasady, aby przewodniczący był wybierany spośród członków rady, ponadto kontrowersje budzi powoływanie tych rad spośród działających na danym terenie reprezentatywnych organizacji społecznych, a nie jak chce tego OPZZ z każdej reprezentatywnej organizacji. Przedstawiciele ministerstwa stwierdzili, że pochylił się nad tymi problemami. Podczas posiedzenia omówiono także zestaw instrumentów rynku pracy i świadczenia dla bezrobotnych. Nie uzyskał uznania postulat zwiększenia wysokości zasiłków dla bezrobotnych do tego stopnia, aby spełniały one minimalne normy zabezpieczenia społecznego określone w Konwencji MOP nr.102. Niestety obszerność omawianego projektu nie pozwoliła na omówienie wszystkich problemów – takich jak choćby zatrudnienie cudzoziemców czy funkcjonowanie Państwowego Centrum Aktywizacji Młodzieży (zamiast dotychczasowego OHP). (B.G.)

„Nie” dla Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych

OPZZ negatywnie oceniło koncepcję wprowadzenia do polskiego porządku prawnego nowej instytucji: Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. W przedłożonej przez nas opinii do projektu ustawy o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych jednoznacznie wskazujemy, że nie kwestionujemy słusznych postulatów osób niepełnosprawnych o poprawę ich warunków życia, ale nie do przyjęcia jest ich sposób realizacji przez rząd.

Przede wszystkim OPZZ negatywnie ocenia propozycję ustanowienia nowej daniny

solidarnościowej, którą mają zostać objęte osoby fizyczne uzyskujące dochody w wysokości przekraczającej kwotę 1 mln zł za rok podatkowy w wysokości 4 proc. od nadwyżki ponad tę kwotę. Oceniając tę zmianę OPZZ stoi na stanowisku, że nie można abstrahować od oceny całego systemu podatkowego. OPZZ ma taką propozycję – jest nią wprowadzenie dwóch nowych stawek podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 15 i 50 proc. oraz zlikwidowanie podatku liniowego dla przedsiębiorców wysokości 19 proc. Ponawiamy apel by rząd skoncentrował się na przygotowaniu propozycji kompleksowej reformy prawa podatkowego, a nie działaniu ad hoc, tym bardziej, że według zapewnień ministra finansów stan budżetu państwa jest bardzo dobry, a jego wynik po pierwszym półroczu 2018 roku jest zrównoważony.

Drugą zmianą na którą OPZZ się nie zgadza to zmniejszenie podstawy wymiaru składki na Fundusz Pracy o 0,15 proc, z przeznaczeniem środków na daninę solidarnościową i wykorzystywanie FP do realizacji innych celów, niezgodnie z przeznaczeniem. Przypomnijmy, że od lat zabiegamy o podniesienie zasiłków dla bezrobotnych, gdyż nie spełniają one nawet minimalnych norm zabezpieczenia społecznego zawartych w postanowieniach Europejskiej Karty Społecznej. Na nasz postulat podniesienia zasiłków, resort pracy odpowiada, że nie ma środków na jego spełnienie, a zwiększenie wydatków Funduszu Pracy na zasiłki dla bezrobotnych wiązałoby się z ograniczeniem środków na aktywną politykę rynku pracy.

Wreszcie, w projekcie ustawy trudno znaleźć odpowiedź, jakie konkretnie zadania i programy ma realizować Fundusz. Rząd nie zakłada obowiązkowego przyjęcia programu wsparcia osób niepełnosprawnych, zatem istnieje realne niebezpieczeństwo powielania finansowania podobnych bądź tożsamyh zadań realizowanych obecnie np. przez PFRON czy samorządy. W praktyce może powstać sytuacja, że podmioty publiczne finansujące różne przedsięwzięcia na szczeblu lokalnym w zakresie wspierania osób/pracowników niepełnosprawnych, ograniczą się do korzystania ze środków gwarantowanych przez nowy Fundusz.

Wobec tak fundamentalnych zastrzeżeń, OPZZ wyraża oczekiwanie wycofania się rządu z projektu ustawy. (RG)

OPZZ krytycznie o zdrowotnych rozporządzeniach płacowych

OPZZ negatywnie ocenił projekty rozporządzeń Ministra Zdrowia wdrażające Porozumienie z dnia 9 lipca 2018 roku podpisane pomiędzy Ministrem Zdrowia i Narodowym Funduszem Zdrowia, a środowiskiem pielęgniarek i położnych.

Organizacje branżowe OPZZ, jak wielokrotnie podkreślaliśmy, reprezentują większość zawodów pracujących w ochronie zdrowia. Nigdy nie kwestionowaliśmy roli zawodu pielęgniarek i położnych w systemie i godziwego ich wynagradzania, jednak zawsze staliśmy na stanowisku, że nie może to dokonywać kosztem dzielenia innych zawodów. Nie bez znaczenia jest fakt, że podpisanie Porozumienia zdarzyło się w czasie, gdy rozmowy dotyczące systemowego wzrostu wynagrodzeń dla wszystkich pracowników ochrony zdrowia były i są aktualnie prowadzone w ramach Rady Dialogu Społecznego.

Warto przypomnieć, że w 2015 roku, kiedy po raz pierwszy zostało podpisane Porozumienie pomiędzy ówczesnym Ministrem Zdrowia a przedstawicielkami środowisk pielęgniarskich, wdrażane w drodze rozporządzeń zapisy ówczesnego porozumienia – zostały uchwalone z naruszeniem prawa, co najmniej z dwóch względów:

- 1) dyskryminującego różnicowania pozycji płacowej pracowników ochrony zdrowia, poprzez wskazanie wprost propozycji wzrostu wynagrodzeń wyłącznie dla grupy zawodowej pielęgniarek i położnych oraz
- 2) niekonstytucyjnych zapisów rozporządzenia dyskryminujących pozostałe organizacje związkowe.

Przedstawione w obecnym kształcie nowelizacje projektów rozporządzeń będące efektem nowej wersji Porozumienia płacowego z dnia 9 lipca 2018 roku – niestety utrwalają złe prawo. Jest ono powielone w kilku zasadniczych obszarach: trybu konsultacji społecznych, zakresu podmiotowego i przedmiotowego regulacji, źródeł finansowania i zastrzeżeń konstytucyjnych.

Stąd, z powyższych zasadniczych względów, trudno pozytywnie ocenić przedmiotowe regulacje. (RG)

OPZZ, NSZZ S i FZZ wspólnie o Agendzie 2030

Trzy reprezentatywne organizacje związkowe: OPZZ, Forum Związków Zawodowych oraz NSZZ Solidarność wypracowały wspólnie stanowisko dotyczące aktualnej oceny stanu realizacji przez Polskę Agendy ONZ 2030.

Stanowisko powstało na potrzeby corocznego monitorowania postępów wypełniania celów zrównoważonego rozwoju Agendy ONZ przez poszczególne państwa. Monitoring realizuje Międzynarodowa Konfederacja Związków Zawodowych. Proces wypracowywania tego stanowiska koordynowany był z kolei przez Europejską Konfederację Związków Zawodowych, do której należą trzy polskie centrale związkowe.

Agenda 2030 zawiera zestaw wspólnych celów, znanych jako Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDG), do których wypełnienia zobowiązały się jak

dotychczas 193 państwa. 17 celów zrównoważonego rozwoju obejmuje kwestie bardzo istotne dla pracy związków zawodowych, w tym promowanie godnej pracy, walkę z ubóstwem, nierówności i zmiany klimatu; oraz uznają potrzebę większej równości płci, edukacji o wysokiej jakości, usług publicznych i silniejszych instytucji.

Związki zawodowe, poprzez sieć współpracy rozwojowej związków zawodowych, są silnie zaangażowane w proces SDG na poziomie globalnym, regionalnym i krajowym. Związki zawodowe powinny i odgrywają zasadniczą rolę w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju. Organizacje związkowe prowadzą własne krajowe monitorowanie i analizy, aby upewnić się, że kraje w których działają są na dobrej drodze do wypełnienia zobowiązań Agendy ONZ 2030. W przeglądzie bierze się pod uwagę m.in. priorytetowe cele SDG związków zawodowych: SDG1 (koniec ubóstwa), SDG5 (równość płci), SDG8 (godna praca), SDG10 (zmniejszone nierówności), SDG13 (działania na rzecz klimatu) i SDG16 (pokój, sprawiedliwość i silne instytucje).

Treść stanowiska:

„1. Czy związki zawodowe są przy stole?”

Polski rząd zobowiązał się do pełnego wdrożenia Agendy 2030 roku, czyli także tych Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG), które są ważne dla związków zawodowych (1, 3, 5, 8, 10, 12, 13). Rząd nie opracował szczegółowego planu realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Przyjął, że zakres SDG w dużej mierze odpowiada celom określonym w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), w której wyznaczył -średnio- i długoterminową politykę gospodarczą Polski. Rząd podjął autonomiczną decyzję w sprawie definicji i wdrażania SDG poprzez SOR i o przedstawieniu Dobrowolnego Raportu Krajowego (VNR) w 2018 r. Nie ustanowił regularnych mechanizmów sprawozdawczych realizacji SDG. W ocenie związków zawodowych, procesy realizacji SDG nie są transparentne, także biorąc pod uwagę czas, w którym opracowano SOR. Należy zauważyć, że konsultacje SOR z Radą Dialogu Społecznego odbyły się dopiero na wniosek związków zawodowych. Wdrażanie SOR, która ma realizować SDG, jest omawiane w RDS, jednak dyskusja na dedykowanym temu tematowi Zespole ogranicza się do wymiany poglądów i nie jest powiązana wprost z SDG.

Za koordynację wdrażania Agendy 2030 oraz zapewnienie spójności celów SOR i SDG odpowiedzialne jest Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii. Nie przeznaczono dodatkowych środków na realizację działań na rzecz SDG na okres do 2030 r. Partnerzy społeczni zostali zaproszeni do udziału w pracach Zespołu do spraw spójności SOR i Agendy 2030, którego zadaniem było sporządzenie projektu raportu VNR dla ONZ. Zespół składa się z dużo szerszego grona interesariuszy, w tym organizacji pozarządowych. Od powstania w 2017 r. Zespół odbył trzy posiedzenia. Uwagi związków zawodowych do projektu VNR zostały w niewielkim zakresie uwzględnione i nie miały dużego wpływu na ostateczny kształt dokumentu.

2. Czy (godna) praca jest wykonywana?

Polskie związki zawodowe wskazują na przeszkody utrudniające krajowi osiągnięcie celów Agendy 2030. Dotyczą one: polityki kształtowania wynagrodzeń w kraju oddziałującej na warunki życia obywateli; polityki podatkowej państwa rzutującej na sprawiedliwość systemu podatkowego pod względem obciążeń fiskalnych i poziom nierówności społecznych oraz polityki w obszarze usług publicznych z uwagi na niewystarczające wydatki na zabezpieczenie społeczne i ochronę zdrowia.

Wskaźniki dotyczące SDG 1 (eliminacja ubóstwa) pokazują, że w 2016 r. 17,3% ludności żyło poniżej ustawowego progu ubóstwa. Sytuacja uległa poprawie w ostatnich latach, zarówno skrajna jak i relatywna bieda zmniejszyła się wśród wszystkich grup społeczno-ekonomicznych. Ubóstwo jednak nadal stanowi większe ryzyko dla samotnych rodziców, osób starszych i osób niepełnosprawnych. Pomimo znaczącej poprawy Polska nie przeznacza w stosunku do PKB odpowiednio wysokich nakładów na politykę socjalną, dlatego związki zawodowe postulują o ich wzrost, w tym podniesienie wysokości świadczeń socjalnych i poszerzenie grona osób uprawnionych do ich otrzymywania ponieważ np. tylko 14,7% osób w wieku produkcyjnym kwalifikuje się do zasiłku dla bezrobotnych. Systematycznego wzrostu nakładów wymaga opieka długoterminowa oraz opieka zdrowotna, z uwagi na konieczność wzrostu dostępności świadczeń medycznych.

Istnieją przeszkody osiągnięcia SDG 8 (w zakresie godnej pracy dla wszystkich). Podstawowym źródłem

utrzymania pracownika i jego rodziny powinien być dochód z pracy. Pomimo szybszej dynamiki wzrostu, płace w Polsce nadal odbiegają od standardów europejskich. niskie i nie pozwalają na godne życie. W roku 2015 za ubogie osoby pracujące uznawane było 10,8% osób posiadających pracę. Wzrost płac nie odzwierciedla odpowiednio wzrostu wydajności pracowników. Ponadto 13%, pracowników otrzymuje wynagrodzenie minimalne, które nie spełnia kryterium płacy godziwej oraz nie gwarantuje możliwości utrzymania się pracownika i jego rodziny. Mimo postulatów związków zawodowych, Polska nie ratyfikowała Konwencji 131 Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz Europejskiej Karty Społecznej w części mówiącej o godziwym wynagrodzeniu (art. 4 ust. 1 Karty). Płace sfery budżetowej są od 2011 r. zamrożone. Problem niskich płac połączony jest z niepewnością zatrudnienia, Polska jest jednym z liderów w stosowaniu umów terminowych, wysoka jest skala umów cywilnoprawnych na rynku pracy oraz tzw. fałszywego samozatrudnienia. Brak równości płac jest wyzwaniem, przeciętne wynagrodzenie mężczyzn było w 2017 r. o 18,5% wyższe od przeciętnego wynagrodzenia kobiet (czyli o ok. 160 euro). Wśród najwyższ zarabiających przeważali mężczyźni, którzy stanowili 70,0% tej grupy. W gospodarce dochodzi do wielu naruszeń prawa pracy, a Państwowa Inspekcja Pracy, mimo wysoko wykwalifikowanej kadry, nie posiada adekwatnego do wielkości gospodarki potencjału kadrowego i finansowego aby skutecznie kontrolować firmy. Przewlekłość postępowań sądowych i zmniejszona w ostatnich latach liczba sądów pracy powoduje, że dochodzenie praw przez pracowników jest utrudnione. Ponadto liczba układów zbiorowych pracy i poziom uzwiązkowienia są niskie, wynoszą odpowiednio 17,1% i 11%. Dane ITUC dla Polski pokazują, że prawa związków zawodowych są systematycznie łamane.

Bezrobocie w 2017 r. utrzymywało się na niskim poziomie (4,9%) i nadal spadało w pierwszym kwartale 2018 r. Najbardziej dotknięte bezrobociem są młode osoby (do 24 lat) -12% z nich nie ma pracy. NEET stanowili w 2017 r. 9,5% młodzieży w wieku 15-24 lat. Wielkość nieformalnej gospodarki wynosi ok. 14,4% PKB. Konieczne są działania ułatwiające godzenie życia zawodowego i prywatnego, co przyczyni się m.in. do poprawy sytuacji kobiet na rynku pracy i osiągnięcia SDG

5 (w zakresie docenienia bezpłatnej opieki i pracy domowej). W 2013 r. kobiety poświęcały średnio o 4,4% więcej niż mężczyźni czasu na prace domowe i opiekuńcze.

Polska powinna podjąć skuteczniejsze działania na rzecz ograniczenia nierówności społecznych. W 2016 r. udział 10% osób najbogatszych w dochodzie całkowitym PKB wynosił 25,1%, w porównaniu z udziałem 20% osób najbiedniejszych, który wynosił 8,1%. Konieczne jest między innymi przyjęcie bardziej sprawiedliwej społecznie polityki podatkowej, dzięki której najubożsi będą płacić niższe podatki a najlepiej zarabiający w większym stopniu będą partycypować w dochodach państwa z podatków. Kwota wolna od podatku i pracownicze koszty uzyskania przychodu powinny wzrosnąć, by bardziej opłacalne podatkowo niż obecnie było zatrudnienie na umowę o pracę niż działalność gospodarcza.

Wyzwaniem dla Polski jest też włączenie w politykę klimatyczną celów wynikających z idei tzw. sprawiedliwej transformacji, czyli między innymi przygotowanie narzędzi wsparcia społeczeństwa w procesie przekształcania gospodarki w bardziej przyjazną środowisku, zwłaszcza osób ubogich energetycznie. Związki zawodowe stoją na stanowisku, że każdy kraj powinien mieć prawo wyboru ścieżki osiągnięcia celów polityki klimatycznej.

Co dalej? Recepta związków zawodowych, aby nikogo nie pozostawić w tyle.

Związki zawodowe, wzywają rząd do wdrożenia SGD poprzez działania na rzecz:

- wzrostu płac,
- zmniejszania ubóstwa poprzez poprawę jakości usług publicznych, w szczególności usług opieki zdrowotnej,
- bardziej sprawiedliwego społecznie systemu podatkowego,
- włączenia idei tzw. sprawiedliwej transformacji w politykę klimatyczną,
- zwiększenia roli dialogu społecznego i negocjacji zbiorowych w gospodarce,
- nadania większej roli dialogowi trójstronnemu w podejmowaniu decyzji w sprawach polityki kraju.”. (KP)